

DZIEJE NAJNOWSZE

KWARTALNIK

POŚWIĘCONY

HISTORII

XX WIEKU

2 – 1972

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

DZIEJE NAJNOWSZE

Rocznik IV

1972

2

Wrocław — Warszawa — Kraków — Gdańsk
Zakład Narodowy im. Ossolińskich
Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk
1972

KOMITET REDAKCYJNY

Jan Borkowski, Marian Marek Drozdowski, Krzysztof Dunin-Łasowicz, Eugeniusz Duraczyński, Andrzej Garlicki, Tadeusz Jędruszczak, Piotr Łossowski, Marian Malinowski, Jan Molenda, Henryk Słabek, Witold Stankiewicz, Jerzy Janusz Terej, Janusz Żarnowski

REDAKTOR

Czesław Madajczyk

Adres Redakcji

Instytut Historii PAN

Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 31 02 61

Zakład Narodowy im. Ossolińskich — Wydawnictwo Wrocław, Oddział w Warszawie. 1972. Wyd. 1. Nakład 875+125 egz. Objętość: 17,90 ark. wyd.; 12,50 ark. druk.: 16,62 ark. A1. Papier druk. sat. V kl., 70 g, 70X100 cm. Oddano do składania 4 III 1972, podpisano do druku 12 VIII 1972, wydrukowano we wrześniu 1972 w Zakładach Graficznych Państwowych Zakładów Wydawnictw Szkolnych w Łodzi, ul. Kominiarska 1

Zam. 743/Ko

A-89

Cena 30.— zł

1972 k. 426

SPIS TREŚCI

Z OBRAD KONFERENCJI POŚWIĘCONEJ PROBLEMATYCE LATYNOAMERYKANSKIEJ

Otwarcie Konferencji — Czesław Madajczyk	3
Jerzy Kleer — Rozwój Ameryki Łacińskiej na tle rozwoju krajów świata B w XIX i XX w.	5
Maria Frankowska — Problem Indiani w Ameryce Łacińskiej XIX i XX w. (ze szczególnym uwzględnieniem Meksyku)	23
Robert Mroziewicz, Waldemar Rómmel — Armia w dziejach Ameryki Łacińskiej XIX i XX w.	43
Lubomir Zyblikiewicz — Stosunki między Stanami Zjednoczonymi a Ameryką Łacińską w XIX i XX w.	59
Edward J. Pałyga — Stosunki dyplomatyczne Polski z państwami Ameryki Łacińskiej	73
Władysław Wójcik — Polacy w Brazylii, Argentynie i Urugwaju w XIX i XX w.	87
Jan Drohojowski — Polacy w Meksyku, Ameryce Środkowej i krajach andyjskich w XIX i XX w.	103
Marcin Kula — Polska literatura dotycząca Ameryki Łacińskiej XIX i XX w.	119
Ryszard Stemplowski, Jan Szemiński — Polskie źródła archiwalne do dziejów Ameryki Łacińskiej w XIX i XX wieku	137
Tadeusz Łepkowski — O polską syntezę dziejów Ameryki Łacińskiej XIX i XX w.	147
Dyskusja	
Jan Szemiński, Jan M. Milewski, Ryszard Stemplowski, Marian Drozdowski, Jan Kieniewicz, Tadeusz Łepkowski	159

*

Antoni Macierewicz, Robert Mroziewicz — Ameryka Łacińska w XIX i XX w. (sprawozdanie z obrad konferencji)	171
---	-----

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE Z prac latynoamerykanistów radzieckich

Klara Bobińska — Stosunki między Rosją i ZSRR a Ameryką Łacińską	181
Jan Szemiński — Problematyka indiańska w czasopiśmie „Latinskaja Amerika”	183

*

S. J. Stein, B. H. Stein, The Colonial Heritage of Latin America — Tomasz Knothe	186
A. Joxe, Las fuerzas armadas en el sistema politico de Chile — Ryszard Stemplowski	188
M. Carmagnani, Sviluppo industriale e sottosviluppo economico. Il caso cileno (1860—1920) — Marcin Kula	189
M. Lovy, La pensée de Che Guevara — Tadeusz Łepkowski	191
G. Keit, Underdevelopment in Spanish America — Andrzej M. Żeromski	194

СОДЕРЖАНИЕ

О РАБОТЕ КОНФЕРЕНЦИИ ПОСВЯЩЕННОЙ ЛАТИНОАМЕРИКАНСКОЙ ПРОБЛЕМАТИКЕ

Открытие Конференции — Чеслав Мадайчик	3
Ежи Клеер — Развитие Латинской Америки на фоне развития стран „Б” в XIX и XX вв.	6
Мария Франковска — Индейская проблема в Латинской Америке XIX и XX вв. (с особым учетом Мексики)	23
Роберт Мрозевич, Вальдемар Руммель — Армия в истории Латинской Америки XIX и XX вв.	43
Любомир Зыбликевич — Взаимоотношения между Соединенными Штатами Америки и Латинской Америкой в XIX и XX вв.	59
Эдвард Палыга — Дипломатические отношения Польши со странами Латинской Америки	71
Владислав Вуйчик — Поляки в Бразилии, Аргентине и Уругвае в XIX и XX вв.	87
Ян Дрогоёвски — Поляки в Мексике, Центральной Америке и в странах, расположенных в Андах (XIX и XX вв.)	103
Марцин Куля — Польская литература о Латинской Америке в XIX и XX вв.	119
Рышард Стемплёвски, Ян Шеминьски — О польских архивных источниках по истории Латинской Америки XIX и XX вв.	137
Тадеуш Лепковски — О перспективах разработки польскими историками синтеза стран Латинской Америки	147
Дискуссия Ян Шеминьски, Ян М. Милевски, Рышард Стемплёвски, Мариан Дроздовски, Ян Кеневич, Тадеуш Лепковски	159

*

Антони Мацеревич, Роберт Мрозевич — Латинская Америка в XIX и XX вв. (Отчет о работе Конференции)	171
---	-----

РЕЦЕНЗИОННЫЕ СТАТЬИ И РЕЦЕНЗИИ

Советские историки о Латинской Америке

Клара Бобиньска — Отношения России и СССР с Латинской Америкой	181
Ян Шеминьски — Индейская проблематика на страницах журнала „Латинская Америка”	183

*

S. J. Stein, B. H. Stein, The Colonial Heritage of Latin America — Томаш Кноте	186
A. Joxe, Las fuerzas armadas en el sistema político de Chile — Рышард Стемплёвски	188
M. Carmagnani, Sviluppo industriale e sottosviluppo economico. Il caso cileno (1860—1920) — Мартин Куля	189
M. Lovy, La pensée de Che Guevara — Тадеуш Лепковски	191
G. Keit, Underdevelopment in Spanish America — Анджей М. Жеромски	194

INDICE

SESIONES DE LA CONFERENCIA DEDICADA A LA PROBLEMÁTICA LATINOAMERICANA

Inauguración de la Conferencia — Czesław Madajczyk	3
Jerzy Kleer — Desarrollo de la América Latina en los siglos XIX y XX desde el punto de vista del desarrollo de los países del mundo B	5
Maria Frankowska — El problema indio en la América Latina de los siglos XIX y XX (tomando en especial consideración a México)	23
Robert Mroziewicz, Waldemar Rómmel — El ejército en la historia de la América Latina de los siglos XIX y XX	43
Lubomir Zyblikiewicz — Relaciones entre los Estados Unidos y América Latina en los siglos XIX y XX	59
Edward J. Pałyga — Relaciones diplomáticas de Polonia con los países de América Latina	73
Władysław Wójcik — Los polacos en el Brasil, Argentina y Uruguay en los siglos XIX y XX	87
Jan Drohojowski — Los polacos en México, América Central y los países andinos en los siglos XIX y XX	103
Marcin Kula — La literatura polaca concerniente a la América Latina de los siglos XIX y XX	119
Ryszard Stemplowski, Jan Szemiński — Fuentes sobre la América Latina de los siglos XIX y XX en los archivos de Polonia	137
Tadeusz Łepkowski — Sobre la síntesis polaca de los anales de América Latina en los siglos XIX y XX	147
Discusión	
Jan Szemiński, Jan M. Milewski, Ryszard Stemplowski, Marian Drozdowski, Jan Kieniewicz, Tadeusz Łepkowski	159

*

Antoni Macierewicz, Robert Mroziewicz — América Latina en los siglos XIX y XX (Informe sobre las sesiones de la Conferencia)	171
--	-----

RESENAS

De las obras de los latinoamericanistas soviéticos

Klara Bobińska — Relaciones entre Rusia y la Unión Soviética	181
Jan Szemiński — Problemática india en la revista „Latinskaia America”	183

*

S. J. Stein, B. H. Stein, The Colonial Heritage of Latin America — Tomasz Knothe	186
A. Joxe, Las fuerzas armadas en el sistema político de Chile — Ryszard Stemplowski	188
M. Carmagnani, Sviluppo industriale e sottosviluppo economico. Il caso cileno (1860—1920) — Marcin Kula	189
M. Lovy, La pensée de Che Guevara — Tadeusz Łepkowski	191
G. Keit, Underdevelopment in Spanish America — Andrzej M. Żeromski	194

TABLE DES MATIÈRES

LES DÉBATS DE LA CONFÉRENCE SUR LA PROBLÉMATIQUE DE L'AMÉRIQUE LATINE

L'ouverture de la Conférence — Czesław Madajczyk	3
Jerzy Kleer — Le développement de l'Amérique latine et celui de l'ensemble du monde sous-développé au XIX ^e et XX ^e siècle	5
Maria Frankowska — Problème indien en Amérique latine au XIX ^e et XX ^e siècle (spécialement au Mexique)	23
Robert Mroziejewicz, Waldemar Rómmel — L'armée dans l'histoire de l'Amérique latine du XIX ^e et XX ^e siècle	43
Lubomir Zyblikiewicz — Les relations entre les États Unis et l'Amérique latine au XIX ^e et XX ^e siècle	59
Edward J. Pałyga — Les relations diplomatiques de la Pologne avec les États de l'Amérique latine	73
Władysław Wójcik — Les Polonais au Brésil, en Argentine et au Uruguay au XIX ^e et XX ^e siècle	87
Jan Drohojowski — Les Polonais au Mexique, en Amérique centrale et dans les pays des Andes au XIX ^e et XX ^e siècle	103
Marcin Kula — La littérature polonaise sur l'Amérique latine du XIX ^e et XX ^e siècle	119
Ryszard Stemplowski, Jan Szemiński — Les sources des archives polonaises sur l'histoire de l'Amérique latine au XIX ^e et XX ^e siècle	137
Tadeusz Łepkowski — Pour la synthèse polonaise de l'histoire de l'Amérique latine	147
Discussion	
Jan Szemiński, Jan M. Milewski, Ryszard Stemplowski, Marian Drozdowski, Jan Kieniewicz, Tadeusz Łepkowski	159

*

Antoni Macierewicz, Robert Mroziejewicz — L'Amérique latine au XIX ^e et XX ^e siècle (compte-rendu des débats de la Conférence)	171
--	-----

COMPTES RENDUS

Les travaux des historiens soviétiques sur l'Amérique latine

Klara Bobińska — Les relations de la Russie et l'USSR avec l'Amérique latine	181
Jan Szemiński — La problématique indienne dans la revue "Łatinska-ja Amierika"	183

*

S. J. Stein, B. H. Stein, The Colonial Heritage of Latin America — Tomasz Knothe	186
A. Joxe, Las fuerzas armadas en el sistema politico de Chile — Ryszard Stemplowski	188
M. Carmagnani, Sviluppo industriale e sottosviluppo economico. Il caso cileno (1860—1920) — Marcin Kula	189
M. Lovy, La pensée de Che Guevara — Tadeusz Łepkowski	191
G. Keit, Underdevelopment in Spanish America — Andrzej M. Żeromski	194

ERRATA

Strona	Wiersz		Jest	Powinno być
	góra	dół		
197		2	Lovy	Lowy
198		2	Lovy	Lowy
199		2	Lovy	Lowy
199		10	Relaciones entre Rusia y la Unión Soviética	Relaciones entre Rusia (Unión So- viética) y Améri- ca Latina
200		2	Lovy	Lowy

Dzieje Najnowsze", Rocznik IV — 1972, 2

